

Salon kaupunki

Elinvoimajaosto

**Vuoden 2025 talousarvioehdotus
Henkilöstösuunnitelma 2025-2028
Investointisuunnitelma 2025-2029**

Sisällysluettelo

1.	Henkilöstösuunnitelma 2025-2028.....	3
1.1	Uudet virat ja työsuhteet 2025-2028	3
1.2	Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2025-2028	4
2.	Henkilöstösuunnitelman perustelut 2025-2028	5
2.1	Uudet virat ja työsuhteet 2025-2028	5
2.2	Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2025-2028	6
3.	Elinvoimajaoston toimintastrategia 2025-2027	8
4.	Toimialan painopisteet.....	8
5.	Elinvoimapalvelujen hallinto.....	9
6.	Maankäyttöpalvelut.....	9
7.	Elinkeinopalvelut	11
7.1	Liikennepalvelut.....	11
7.2	Kaupungin kehittäminen	14
7.3	Työllisyyspalvelut	16
Elinvoimajaosto		19
7.4	Tuloslaskelma ulkoinen	19
7.5	Tuloslaskelma ulkoinen ja sisäinen	20
8.	Investointisuunnitelma 2025-2029.....	21
9.	Investointisuunnitelman 2025-2029 perustelut.....	23

1. Henkilöstösuunnitelma 2025-2028

1.1 Uudet virat ja työsuhteet 2025-2028

Palvelualue Kustannuspaikka	Tehtävänimike	Tehtävä- kohtainen palkka	Palkka lisi- neen/v					Kaikki henkilöstökulut/vuosi				Lak- kautet- tavan tilalle	
				HKE 2025	2026	2027	2028	TA 2025	2026	2027	2028		
Elinvoimajaosto													
Kaupungin kehittäminen 6628 Tapahtumien kehittäminen	Tapahtumakoordinaattori	3 637,50	51 507	1	0	0	0	67 295	67 295	67 295	67 295		
Kaupungin kehittäminen yhteensä			51 507	1	0	0	0	67 295	67 295	67 295	67 295		
Työllisyyspalvelut 1836 maahanmuuttajien kotouttaminen	Kotoutumispäällikkö	4 055,43	57 425	1	0	0	0	75 027	75 027	75 027	75 027		
6524 Waltti-työpajat	Työvalmentaja	2 599,84	36 814	3	0	0	0	144 293	144 293	144 293	144 293		
6524 Waltti-työpajat	Yksilövalmentaja	2 718,34	38 492	1	0	0	0	50 290	50 290	50 290	50 290		
6530 TE2025 palvelut	Maksatusasiantuntija	3 071,49	43 492	1	0	0	0	56 823	56 823	56 823	56 823		
Työllisyyspalvelut yhteensä			176 223	6	0	0	0	326 433	326 433	326 433	326 433		
Elinvoimajaosto yhteensä			227 730	7	0	0	0	393 728	393 728	393 728	393 728		

1.2 Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2025-2028

Palvelualue	Kustannuspaikka	Tehtävänimike	Tehtäväkohtainen palkka	Palkka, lisiinen/v					Kaikki henkilöstökulut/vuosi				Hyväksytty aiemmin	
					HKE 2025	2026	2027	2028	TA 2025	2026	2027	2028		
Elinvoimajaosto														
Maankäyttöpalvelut														
5110 Maankäyttöpalvelujen hallinto		Diplomityöntekijä/lakimiesharjoittelija 6 kk	3 457,43	24 479	2	0	0	0	62 403	0	0	0	0	
5114 Paikkatietopalvelut		Kartoittaja-harjoittelija 3 kk	2 195,34	7 772	1	0	0	0	9 906	0	0	0	0	
Maankäyttöpalvelut yhteensä			32 250		3	0	0	0	72 309	0	0	0	0	
Kaupungin kehittäminen														
6501 Strateginen suunnittelu		Projektipäällikkö (7 kk)	4 516,43	37 306	1	0	0	0	47 552	0	0	0	0	
6500 kehittämistoimen hankkeet		Projektipäällikkö	3 071,49	43 492	1	0	0	0	55 437	0	0	0	0	
Kaupungin kehittäminen yhteensä			80 798		2	0	0	0	102 989	0	0	0	0	
Työllisyyspalvelut														
1836 maahanmuuttajien kotouttaminen		Kotoutumisohjaaja	3 272,64	46 341	4	0	0	0	236 272	0	0	0	0	
1836 maahanmuuttajien kotouttaminen		Projektipäällikkö, amif-hanke 1.4.2025	3 301,11	35 058	1	1	1	0	44 686	59 582	59 582	0	0	
1836 maahanmuuttajien kotouttaminen		Projektityöntekijä, amif-hanke 1.4.2025	3 071,38	32 618	1	1	1	0	41 577	55 435	55 435	0	0	
6530 TE2025 palvelut		Palvelukoordinaattori (Ohjaamo, hankerahoitus)	3 143,91	44 518	1	1	0	0	56 745	56 745	0	0	0	
Työllisyyspalvelut yhteensä			158 534		7	3	2	0	379 280	171 762	115 017	0	0	
Elinvoimajaosto yhteensä			271 582		12	3	2	0	554 578	171 762	115 017	0	0	

2. Henkilöstösuunnitelman perustelut 2025-2028

2.1 Uudet virat ja työsuhteet 2025-2028

Elinvoimajaosto

Kaupungin kehittäminen

6628 Tapahtumien kehittäminen

V: 2025 (1 kpl) Tapahtumakoordinaattori

Tapahtumakoordinaattorin tehtävänä on Salon profilointi, markkinointi ja myynti tapahtumakaupunkina kaupungin strategian mukaisesti. Tehtävä sisältää profiiliin sopivien tapahtumien hakemisen Saloon, kaupungin asiantuntijapalvelut tapahtumien järjestäjille muun muassa sopiviin tiloihin ja ajankohtiin liittyen sekä markkinointiyhteistyöpäätösten ja tilavarausten valmistelun ja yhteyshenkilönä toiminen tapahtumien järjestäjien, kaupungin eri palvelualojen ja viranomaisten välillä. Tehtävää on hoidettu määräaikaaisesti 2023-24.

Työllisyyspalvelut

1836 Maahanmuutto ja kotoutumisen edistäminen

V. 2025 (1 kpl) Kotoutuspäällikkö

Maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen tehtäväalue siirtyi viimeisimmässä organisaatiouudistuksessa osaksi työllisyyspalveluja. Käynnissä olevat kotoutumislain kokonaisuudistus, TE-uudistus sekä ajankohtainen ukrainalaisten tilanne ovat tuoneet ja tuomassa enenevässä määrin maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen tehtäviä. Kyseessä on strategisesti merkittävä osa-alue, johon panostamalla varmistetaan työikäisen väestön riittävyyttä tuleville vuosille. Kokonaisuus on laaja, se pitää sisällään runsaasti kuntaa velvoittavaa lainsäädäntöä sekä erilaisia rahoituksia kunnalle. Salon kaupunki on tällä hetkellä neuvottelemassa työllisyysalueen kuntien kanssa TE-kotoutumistehtävien lisäksi myös kunnan muiden, vuonna 2025 merkittävästi lisääntyvien lakisääteisten kotoutumistehtävien järjestämisestä koko alueelle vastuullisena viranomaisena. Tässä murrostilanteessa kotoutumisen kokonaisuuden kehittämiseen olisi syytä panostaa nykyistä paremmin. Vuonna 2025 kotoutumisen edistämisen tehtävissä työskentelee noin 15 työntekijää. Iso osa henkilöstöstä on määräaikaistissa palvelussuhteissa vakiintumattoman tilanteen takia. Kun uudistusten myötä saadaan ensi vuonna TE- ja koto-toiminnot kunnolla käyntiin, päästään tarkemmin näkemään minkälaiseksi malli ja työntekijärakenne tehtävineen kannattaa jatkossa muodostaa. Tilanne edellyttää panostusta johtamiseen. TE- ja muut kunnan koto-palvelut ovat toiminnan kokonaisuuden kehittämiseksi syytä yhdistää uuden palkattavan esihenkilön alaisuuteen. Kotoutuspäällikön tehtävästä 50 prosenttia suunnataan työllisyysalueen tehtäviin, jolloin aiemmin kahdelle esihenkilölle suunniteltu noin 55 työntekijän henkilöstömäärää saadaan kohtuullisemmaksi.

Kotoutuspäällikön ensimmäisen vuoden palkkakustannuksista 30.000 euroa katetaan haettavalla tilapäisen suojelun lisätuella (TEM).

6524 Waltti-työpaja

V. 2024 (3 kpl) työvalmentajaa ja (1 kpl) yksilövalmentaja

Waltin työpajatoiminta on perustettu vuonna 2010 ja sillä on edelleen merkittävä tehtävä vaikeasti työllistyvien valmentamisessa työmarkkinoille sekä työkyvyn arvioinneissa. Palvelua tuotetaan tällä hetkellä mm. TE-palvelujen tueksi työkokeiluina, hyvinvointialueelle kuntouttavana työtoimintana sekä tarjotaan työharjoitteluja oppilaitoksille, työtoimintaa Riselle sekä työkokeilumahdollisuuksia eläkevakuutusyhtiöille. Pajoilla tehdään kustannustehokkaasti kaupungin sisäisiä tilaustöitä. Waltin työpajatoiminta pitää sisällään kuusi työpajaa: Iskuryhmä (ulkotyöt), Halli (puutyöt), tekstiilipaja, WLab (IoT-paja), Catering sekä Voimalan kahvilapaja. Jokaiselle työpajalle on vihdoin vuosien jälkeen saatu yksi vakinainen työvalmentaja. Ohjausresurssia on tuettu palkkatukityöllistetyillä, mutta koska työllistämistoiminta joudutaan nyt lakkauttamaan, tulee riittävä ohjausresurssi varmistaa nyt kolmella palkattavalla työvalmentajalla ja yhdellä yksilövalmentajalla, joiden työpanos jakautuu tilanteen ja tarpeen mukaan eri pajoille. Mikäli uusia työvalmentajia ei saada palkattua, joudutaan pajapaikkoja rajaamaan ja pajat pitämään kiinni aina henkilöstön poissaolojen aikana.

Käytännössä tämä aiheuttaa merkittävän ongelman asiakkaiden eri sopimusmuotojen voimassa ololle aiheuttaen erityisjärjestelyjä ja lisätyötä toisalle, vaikeuttaa työtilausten hoitamista sekä käytännössä laskee toiminnan laatua ja sen myötä asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kiinnostusta.

6530 TE2025 palvelut

V. 2025 (1 kpl) maksatusasiantuntija

TE-palvelu-uudistuksessa KEHA-keskuksen TE-maksatustehtävät siirtyvät kuntien hoidettavaksi. Näitä tehtäviä ovat palkkatuen, starttirahan, harkinnanvaraisen kulukorvauksen, matka- ja yöpymiskustannusten korvauksien, työolosuhteiden järjestelytuen maksatukset sekä työllisyysalueen TE-palveluiden ostolaskujen hallinnointi käyttövelvoitteen piiriin tulevassa tietojärjestelmässä (YA-järjestelmä). Salon työllisyysalue on yksi niistä viidestä työllisyysalueesta, jonne ei jostain syystä siirry lainkaan Kehan henkilöstöä eikä täten maksatusosaamista. Salo neuvottelee edelleen muiden työllisyysalueiden, erityisesti Turun kanssa mahdollisuudesta ostaa tämä palvelu, mutta tällä hetkellä tilanne näyttää sen osalta mahdottomalta, koska maksatustehtävät aiheuttavat kaikkineen valtakunnallisesti tällä hetkellä suuria haasteita. Tässä tilanteessa Salon työllisyysalueen pitää varautua hoitamaan tämä tärkeä viranomaistehtävä itse ja käytännössä siihen pyritään löytämään valmis osaja, mikäli loppuvuoden aikana ei löydy muuta ratkaisua.

2.2 Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2025-2028

Elinvoimajaosto

Maankäyttöpalvelut

5110 Maankäyttöpalvelujen hallinto

v. 2025 (2 kpl) Diplomityöntekijä-/lakimiesharjoittelija, 6kk

Maankäyttöpalveluille on tullut tiedusteluja opiskelijoiden harjoittelupaikoista. Vuoden 2025 talousarviossa onkin syytä varata erikseen rahaa tähän tarkoitukseen. Rekrytointihaasteista johtuen maankäyttöpalveluilla on tehtäviä todennäköisesti täyttämättä vielä vuonna 2025. Yksityisten asiakkaiden vireille laittamia asioita on edelleen niin paljon, että joko lakimiesharjoittelija tai diplomityöntekijä tarvitaan avustamaan resurssipulassa. Lakimiesharjoittelijan/diplomityöntekijän tehtävänä olisi avustaa kaupungin kaavoitusta ja lupakäsittelyyn liittyviä poikkeamisasioita sekä maanmittaus- ja tonttiasioita (6 kk:n henkilötyöpanos).

5114 Paikkatietopalvelut

v. 2025 Kartoittaja-harjoittelija, 3kk

Maankäyttöpalveluille on tullut tiedusteluja opiskelijoiden harjoittelupaikoista. Vuoden 2025 talousarviossa onkin syytä varata erikseen rahaa tähän tarkoitukseen. Paikkatietopalvelut tarvitsee kartoittaja-harjoittelijan, jotta kesäaikanakin mittaustoimintaa voidaan jatkaa keskeytymättä kesälomista huolimatta (3 kk:n henkilötyöpanos). Kartoittaja-rekrytoinneissa on ollut haasteita. Jotta jatkossa rekrytointihaasteilta vältyttäisiin, olisi hyvä päästä markkinoimaan kaupunkia työnantajana jo opiskeluvaiheessa.

Elinkeinopalvelut

Kaupungin kehittäminen

6501 Strateginen suunnittelu

V. 2025 (1 kpl) Projektipäällikkö (7 kk)

Toimii projektipäällikkönä asuntomessujen valmistelussa vastaten hankkeen eri osatehtävien koordinoimisesta: messualueen rakentaminen, rakennushankkeiden edistäminen ja koordinointi, kaupungin vastuulla olevien tapahtumatuotannollisten hankintojen kilpailutus ja tilaaminen, kaupungin markkinoinnin ja viestinnän tavoitteiden asettaminen ja toteuttaminen, asuntomessujen teemoihin liittyvien tavoitteiden toteuttaminen. Tehtävän täyttäminen vuoden 2025 aikana on sidonnainen Suomen Asuntomessujen myönteiseen päätökseen messujen toteutumivuodesta.

6500 Kehittämistoimen hankkeet

V. 2025 (1 kpl) Projektipäällikkö

Toimii projektipäällikkönä ulkoista rahoitusta saavassa hankkeessa, jonka sisältö määritellään erikseen hankehakemuksessa. Tehtävää ei talousarvion käsittelyn yhteydessä sidota yksittäiseen hankkeeseen ja toteutumisen ehtona on ulkopuolinen rahoitus.

Työllisyyspalvelut

1836 Maahanmuutto ja kotoutumisen edistäminen

V. 2025 (4 kpl) kotoutumisohjaaja

Kotoutumislain kokonaisuudistuksessa kunnalle tulee uusia lakisääteisiä tehtäviä, jotka vaativat riittävää henkilöresurssia. Lisäksi ajankohtainen ukrainalaisten tilanne aiheuttaa runsaasti työtä kotoutumispalveluissa.

- 1 virkasuhteinen (kotoutumissuunnitelmat ym.)
Vastaa toisen virkasuhteisen kotoutumisohjaajan (1.9.24-31.12.25) kanssa palvelutarpeen arvioinnista ja kotoutumissuunnitelmien laatimisesta. Ohjaus- ja neuvontapalvelut erityisesti työikäisille. Monikielinen yhteiskuntaorientaatio.
- 1 kotivanhempitoiminta, ohjaus- ja neuvonta ym.
Vastaa lain edellyttämästä kotivanhemmille suunnatusta kotoutumista ja työllistymistä edistävästä toiminnasta. Auttaa etenkin työvoiman ulkopuolella olevia kotoutujia heidän ohjauksessa ja neuvonnassa, sekä yhteiskuntaorientaatioissa.
- 1 varhaiskasvatusyhteistyöhön
Maahanmuuttajalapsiperheiden asettautumisen ja kotoutumisen edistäminen. Tehtävässä tuetaan maahanmuuttajataustaisia lapsiperheitä sekä varhaiskasvatuksen ja kodin välistä yhteistyötä, vahvistaen perheiden osallisuuttaan yhteiskunnassa.
- 1 perusopetusyhteistyöhön (palkkakustannuksista 30.000 euron katetaan lisävavustuksella)
Tehtävässä tuetaan maahanmuuttajataustaisia lapsia, nuoria ja perheitä sekä koulun ja kodin välistä yhteistyötä, vahvistaen perheiden osallisuuttaan yhteiskunnassa. Ukrainalaisilla nuorilla on ilmennyt jossain määrin vaikeutta kiinnittyä perusopetukseen. Tehtävällä varmistetaan nuorten kiinnittyminen perusopetusympäristöön, opetus ja sosiaaliset suhteet huomioiden.

V. 2025-2027 (1 kpl) Projektipäällikkö ja (1 kpl) projektityöntekijä 1.4.2025-31.12.2027

Uusi haettava AMIF-rahoitteinen (90 %) hanke. Hanke suunnataan akuutin tarpeen takia kehittämään perusopetuksen kotoutumista edistävää toimintaa. Resurssilla mahdollistetaan esim. maahanmuuttajalasten läksykerhot ja ohjauksellinen tuki lapsille ja heidän perheilleen.

6530 TE2025 palvelut

V. 2025-2026 (1 kpl) palvelukoordinaattori

Nuorten Ohjaamo-toimintaan, 100 prosentin TEM Ohjaamojen kannustinraha.

Kyseessä on valtion erityisavustuksella Ohjaamoon palkattava työntekijä Ohjaamon monialaisuuden edistämiseksi. Ohjaamo on osa Salon kaupungin työllisyyspalveluiden toimintaa ja kansallista Ohjaamo-verkosta. Palvelukoordinaattorin tehtävänä on kehittää ja koordinoita nuorten työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteispalvelua Salon työllisyysalueella sekä Ohjaamon nuorten asiakasohjausta. Työhön sisältyy asiakkaiden yksilö- ja ryhmäohjausta. Asiakasryhmänä ovat alle 30-vuotiaat Ohjaamon asiakkaat. Palvelukoordinaattori palkataan, mikäli kannustinraha myönnetään.

3. Elinvoimajaoston toimintastrategia 2025-2027

Elinvoimapalvelujen vuoden 2025 talousarvioehdotus jakaantuu toimialan kahden toimielimen, kaupunginhallituksen elinvoimajaoston sekä rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisuuteen. Vuosi 2025 on ensimmäinen, jonka talousarvio ja alusta lähtien laadittu vuoden 2024 alussa tapahtuneen organisaatiomuutoksen mukaisesti.

Elinvoimapalvelujen toimiala luo edellytyksiä kaupungin ja kaupungissa toimivien sidosryhmien toiminnan kehittämiseksi. Tarkoituksena on, että ihmiset voivat toteuttaa unelmiaan ja yritykset suunnitelmiaan. Toimintaa ohjaa kaupungin strategia ja sen pohjalta johdetut tarkemmat tavoitteet. Keskeisenä tavoitteena on, että rakentamiskelpoisia ja tavoiteltuja tontteja on riittävästi tarjolla niin asumiseen kuin yritystoimintaan, niin että edellytykset ovat olemassa kaupungin asukasluvun kasvun jatkumiselle tai ainakin muuttovoitolle.

Salo on yhteistyöhaluinen kumppani ja reagoi nopeasti, kun ilmenee tarve kaavoitushankkeisiin tai perusrakenteen kehittämiseen. Julkinen toimintaympäristö edistää kaikkien väestöryhmien liikkumista ja yhdessäoloa sekä työllisyyden paranemista.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan strategia pohjautuu kaupungin strategiaan, sen tavoitteisiin ja painopisteisiin. Viranomaisen toiminnassa korostuu lupien käsittelyn ja valvonnan toteuttamisen sujuvuus. Viranomaisluonteesta huolimatta toiminnan asiakaspalveluun tulee kiinnittää huomiota. Asiantuntijaorganisaation henkilöstön koulutukseen ja osaamiseen kiinnitetään huomiota. Hyvällä johtamisella mahdollistetaan henkilöstön toimintakyky kiireisessä ja ajoittain henkisesti raskaassa toimintaympäristössä. Johtamisessa painotetaan päivittäisjohtamisen -mallia. Palveluissa tavoitteet tulee olla painopistealueilla selkeät ja niiden seurantaan tulee muodostaa riittävät mittarit.

4. Toimialan painopisteet

Toimialan tärkein yhteinen painopiste on uuden toimialan kehittäminen palvelujen yhteistyössä ja menettelytapojen kehittäminen siihen suuntaan, että tarvittavat eri näkökulmat ja vaikutukset otetaan toiminnoissa huomioon riittävän varhaisessa vaiheessa ja asian edellyttämällä vakavuudella. Tässä jokaisen palvelun aloitteellisuus ja alttius huomioida esiin tulevat seikat on onnistumisen edellytys.

Vuoden 2025 toiminnassa ja talousarvion laadinnassa merkittävin muutos aiempaan on työllisyyspalvelujen siirtyminen kuntien vastuulle ja siihen liittyen Salon ja Someron kaupunkien sekä Koski TI:n ja Marttilan kuntien yhteisen Salon työllisyysalueen aloittaminen 1.1.2025 sekä kotoutumispalvelujen uusien lakisäätöisten tehtävien toteuttaminen, jota on valmisteltu toteutettavaksi työllisyysalueen kuntien yhteistyönä niin, että Salo on vastuukunta. Työllisyysalueelle siirtyy liikkeenluovutuksella henkilöstöä valtiolta ja yhdessä kaupungin oman henkilöstön kanssa työllisyyspalvelut muodostaa sekä henkilöstömäärältään että taloudeltaan elinvoimapalvelujen suurimman palveluyksikön.

Tapahtumien kärkihankkeen kehittäminen ja yhtenä tapahtumana valmistautuminen Salossa pidettäviin asuntomessuihin sisältävät myös lisäpanostuksia aiempiin vuosiin verrattuna. Vuoden 2025 uutena tapahtumana on Herättäjäjuhlat. Nämä vaikuttavat kaikkiin elinvoimapalvelujen toimialan palveluihin jollakin tavalla ja vaikutusta ja kustannusta on myös muilla kaupungin palveluilla. Alentamaan kynnystä suhtautua myönteisesti arkea rikkoviin tapahtumiin, on elinvoimapalvelujen talousarvioon varattu määrärahaa niistä aiheutuvien kertaluonteisten kustannusten kattamiseen.

Uusi rakentamislaki astuu voimaan 1.1.2025. Rakennusvalvonnan vuoden 2025 painopisteet ovat näin ollen vahvasti sidoksissa lakiuudistuksen täytäntöönpanossa (rakennusjärjestys ja taksa, uuden lain soveltaminen käytännössä, henkilökunnan koulutus ja ohjelmistomuutokset).

Ympäristönsuojelussa painopisteenä on kaupungin strategian mukainen lähivesistä huolehtiminen. Tähän tähtäävät Halikonlahti 2024-2025 selvityshanke, laajamittaisempi vesistöjen tilan seuranta, haja-asutuksen jätevesien valvonta ja pohjavesien suojeleminen. Lisäksi ympäristönsuojelussa painotetaan viestinnän kehittämistä. Kaupunkilaisille on selkeästi kerrottava mitä ympäristönsuojelupalvelut tekee ja mitä kaupunkilaiset voivat itse tehdä parantaakseen omaa elinympäristöään.

Ympäristöterveydenhuollossa alkaa uusi ohjelmakausi 2025-2028 ja se tuo muutoksia myös toimialakohtaisiin valtakunnallisiin valvontaohjelmiin. Nämä uudet valvontaohjelmat tulee huomioida yksikön omissa valvontasuunnitelmissa ja niiden pohjalta asetettavissa valvontatavoitteissa.

5. Elinvoimapalvelujen hallinto

Tuloslaskelma, ulkoinen

5000 Elinvoimapalvelut hallinto	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	Ero%
Toimintatuotot				
Maksutuotot	6 555	0	0	
Tuet ja avustukset	0	347	0	-100,0
Toimintatuotot	6 555	347	0	-100,0
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-139 087	-139 285	-143 529	3,0
Palkat ja palkkiot	-114 437	-117 196	-120 127	2,5
Henkilösivukulut	-24 650	-22 089	-23 402	5,9
Eläkekulut	-21 045	-19 213	-20 776	8,1
Muut henkilösivukulut	-3 606	-2 876	-2 626	-8,7
Palvelujen ostot	-50 109	-63 808	-63 150	-1,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 072	-1 000	-1 000	0,0
Avustukset	-12 000	-12 000	-12 000	0,0
Muut toimintakulut	-4 573	-5 550	-5 550	0,0
Toimintakulut	-212 841	-221 643	-225 229	1,6
Toimintakate	-206 286	-221 296	-225 229	1,8
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-206 286	-221 296	-225 229	1,8

6. Maankäyttöpalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Maankäyttöpalvelut huolehtii kaupungin maaomaisuudesta maanhankinnalla ja maa-alueiden luovutuksilla. Tehtävänä on myös talous- ja virkistymetsien hoito ja puunmyynti, paikkatietojärjestelmän ylläpito ja kiinteistönmuodostus ja sen edellyttämät maastomittaukset sekä yksityistie- ja osoiteasiat.

Yleis- ja asemakaavoituksella luodaan edellytykset kaupunkikehittämiselle kaavoituskatsauksen mukaisten kaavojen edistämiseksi.

Kehittämissuunnitelmia laaditaan tarpeen mukaan asemakaavoituksen pohjaksi. Salon keskustaa kehitetään viihtyisämmäksi ja elävämmäksi kaupunkiympäristöksi sekä valmistaudutaan asunotomessujen toteuttamiseen. Yritysalueiden kehittämiseen ja tulevaisuuden tarpeisiin varaudutaan osayleiskaavoin ja asemakaavamuutoksin. Maaseutualueiden asumista ja palvelujen sekä elinkeinotoimintojen kehittymistä edistetään maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mahdollistamien lupamenettelyjen ja tarvittaessa kaavoituksen keinoin.

Merkittävimmät riskit

Henkilöresurssit ovat parantuneet aiempaan nähden. Henkilöresurssien korjaamisessa on silti edelleen haasteita ja rekrytoinneissa on edelleen vähän päteviä ja kokeneita hakijoita. Uusien henkilöiden perehdytykseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Painopisteet

Resurssit priorisoidaan siten, ettei palvelutaso laske merkittävästi kokonaisuuden kannalta kriittisimmissä toiminnoissa. Maanvuokra-, palvelujen myynti- ja puunmyyntitulojen hankkimiseen sekä kaavoituksen yhteydessä tehtäviin maankäyttösopimuksiin kiinnitetään koko ajan huomiota.

Maanhankintaa tehdään aktiivisesti tukemaan kaupungin kehittymistä. Asemakaavoituksen painopisteinä on Salo-Halikko keskustaajama sekä asuntomessukohteet. Osayleiskaavoitusta edistetään resurssien sallimissa puitteissa. Muita taajamia ja maaseutualueiden asumista ja palvelujen sekä elinkeinotoimintojen kehittymistä edistetään pääosin suunnittelutarveratkaisuilla ja poikkeamismenettelyjen kautta.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Maankäyttöpalveluissa kulut syntyvät suurimmaksi osaksi lakisääteisten perustehtävien tekemisestä. Kuluissa ovat mukana mm. yksityisteiden avustukset. Tuloista suurimman osan muodostavat maanvuokratulot ja maankäyttösopimuksiin perustuvat kaavoituskorvaukset sekä maan myyntitulot.

Tuloslaskelma, ulkoinen

5100 Maankäyttöpalvelut	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	Ero%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	258 762	379 900	400 000	5,3
Maksutuotot	137 720	49 900	59 900	20,0
Tuet ja avustukset	2 175	9 493	0	-100,0
Muut toimintatuotot	4 123 836	4 153 000	4 408 000	6,1
Toimintatuotot	4 522 492	4 592 293	4 867 900	6,0
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-1 646 151	-2 107 067	-2 169 309	3,0
Palkat ja palkkiot	-1 330 939	-1 714 019	-1 768 215	3,2
Henkilösivukulut	-315 212	-393 048	-401 094	2,0
Eläkekulut	-266 803	-344 370	-356 358	3,5
Muut henkilösivukulut	-48 410	-48 678	-44 736	-8,1
Palvelujen ostot	-377 811	-554 947	-610 310	10,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 468	-23 010	-23 010	0,0
Avustukset	-437 395	-445 000	-445 000	0,0
Muut toimintakulut	-100 163	-130 470	-130 470	0,0
Toimintakulut	-2 579 988	-3 260 494	-3 378 099	3,6
Toimintakate	1 942 504	1 331 798	1 489 801	11,9
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 401	-114 380	-112 380	-1,7
Poistot ja arvonalentumiset	-8 401	-114 380	-112 380	-1,7
Tilikauden tulos	1 934 103	1 217 418	1 377 421	13,1
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 934 103	1 217 418	1 377 421	13,1

7. Elinkeinopalvelut

7.1 Liikennepalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Liikennepalvelut keskittyy huolehtimaan vastuullaan olevien joukkoliikenne- ja oppilaskuljetuspalvelujen toimivuudesta ja kehittämisestä. Oppilaskuljetusten osalta yksikkö toimii tukipalveluna lasten ja nuorten palveluille myöntäen kuljetusoikeudet perusopetuslain sekä poliittisten toimielinten hyväksymien kuljetusperiaatteiden mukaisesti ja koordinoiden kuljetukset sekä valvoen niiden toteutumista. Lisäksi liikennepalvelut toimii tukipalveluna ravitsemispalveluille huolehtien ruokakuljetusten seurannasta ja kilpailutuksesta.

Salon ilmasto- ja ympäristöohjelmaan on kirjattu, että joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja palvelutasoa tulee edistää ja kaupungin kuljetuksia tehostaa. Liikennepalvelujen tavoitteena onkin rakentaa kaupungin strategian mukaisesti Salon ominaispiirteisiin sopivaa henkilöliikennejärjestelmää, jotta kuntalaisille voidaan kestävä talouden -periaate huomioiden turvata sujuvat yhteydet työhön ja palvelujen pariin joukkoliikenteellä – myös iltaisin ja viikonloppuisin. Joukkoliikennettä täydennetään avaamalla oppilaskuljetuksia tarkoituksenmukaisilta osilta kaikkien kuntalaisten käyttöön. Palveluliikenteen lähipäivät puolestaan tuotetaan jatkossa oppilaskuljetuskalustolla. Näin toteutetaan tavoitetta kaupungin kuljetusten tehostamisesta.

Kesä-elokuussa 2025 liikennepalvelujen koordinoimien kuljetusten sopimuskaudet vaihtuvat ruokakuljetuksissa, oppilaskuljetuksissa ja palveluliikenteessä. Liikennepalvelujen keskeisenä tavoitteena onkin varmistaa, että uusien sopimusten mukaiset kuljetukset käynnistyvät sujuvasti. Ruokakuljetusten osalta kiinnitetään erityistä huomiota kustannusten hallintaan haastavassa tilanteessa. Ruokakuljetusmäärät ovat huomattavasti pienentyneet edelliseen kilpailutukseen verrattuna, koska suuri osa aikaisemmin kaupungin kuljetettavana olleista ruuista on siirtynyt hyvinvointialueen hoitettavaksi. Palveluliikenteen osalta puolestaan kiinnitetään erityistä huomiota asiakastiedotukseen, sillä aikaisemmasta poiketen palveluliikenne on kilpailutettu osana oppilaskuljetuksia, minkä vuoksi asiointiaikoihin, -alueisiin ja -päiviin tulee muutoksia.

Oppilaskuljetuksissa on syksyllä 2025 ensimmäistä kertaa vaihtumassa kaikki sopimukset samanaikaisesti. Jotta uusi sopimuskausi käynnistyy mahdollisimman sujuvasti, liikennepalvelut keskittyy alkuvuonna uuden oppilaskuljetusten seuranta- ja tiedotusjärjestelmän sisään ajamiseen. Järjestelmän avulla tehostetaan tilausajoina toteutettujen oppilaskuljetusten yhdistelyä ja seurantaa sekä sujuvoitetaan kuljetusyrytysten ja kotien välistä tiedonkulkua.

Paikun tuottavuuden parantamiseksi markkinointiin ja tiedotukseen panostetaan aktiivisesti. Tavoitteena on tuoda Paikkua esille tapahtumissa ja madaltaa kynnystä käyttää Paikkua arjen matkoihin. Myös matkaketjuyhteistyötä muiden henkilöliikennetoimijoiden kanssa jatketaan. Vuoden 2025 aikana on valmisteltava ja toteutettava joukkoliikenteen seuraava kilpailutus. Edellytyksenä hankinnan valmistelulle on, että Paikun palvelutasosta saadaan sitä ennen selkeä poliittinen linjaus. Valmistelussa on tavoitteena huomioida Paikun vuorotarjonnan ja kuntalaisten kuljetustarpeiden aikaisempaa parempi kohtaaminen erityisesti työ- ja opiskelumatkustuksen osalta. Hankintapäätös on tavoitteena saada vuoden loppuun mennessä, jotta palveluntuottajille jää kohtuullisesti aikaa kalusto- ja kuljettajajärjestelyihin.

Liikennepalvelut huolehtii lisäksi toimivaltaisen joukkoliikenneviranomaisen lakisääteisiin tehtäviin liittyvästä valmistelusta siitä vastaavalle luottamushenkilötoimielimelle sekä liikennettä koskevien laki- ja direktiivimuutosten huomioimisesta kaupungin kuljetuksissa. Tiimin asiantuntijat osallistuvat myös aktiivisesti maakunnalliseen ja valtakunnalliseen joukkoliikenteen, matkaketjujen sekä viranomaisten kustantamien henkilökuljetusten kehittämissyhteistyöhön.

Merkittävimmät riskit

Vuonna 2025 liikennepalvelujen osalta riskinä ovat häiriöt kuljetuspalvelujen toimivuudessa sopimuskauden vaihtuessa useiden kuljetusten osalta lähes samanaikaisesti. Kuljetuspalvelujen sujuvuuden varmistamisen kannalta puolestaan merkittävä yksittäinen riski on liikennepalvelun

asiantuntijoiden jaksaminen. Pitkään jatkuneen vajaamiehityksen vuoksi liikennepalvelun henkilöstön työkuormitus on jo valmiiksi huolestuttavalla tasolla. Jokainen tiimin asiantuntija vastaa omasta vastuukokonaisuudestaan itsenäisesti, joten myös hiljaisen tiedon määrä on suuri. Haavoittavuutta on pyritty korjaamaan luomalla työparit, ja päivittämällä työohjeita, mutta edelleen kenen tahansa tiimiläisen poissaolo rampauttaa tiimin toimintaa merkittävästi ja kuormittaa muuta henkilöstöä huomattavasti. Suuri riski liittyykin osaavan henkilöstön jaksamiseen ja pysyvyyteen erityisesti nykytilanteessa, jossa kuljetusalan ammattilaisista on suuri kysyntä valtakunnallisesti.

Oppilaskuljetusten osalta merkittävä riski on harkinnanvaraisten erityiskuljetettavien määrän jatkuva kasvu. Kuljetuksia anotaan terveydellisiin syihin vedoten aikaisempaa enemmän, kuljetettavien tarpeet ovat haasteellisempia ja vaativat poikkeuksellisempia kuljetusratkaisuja. Nämä kuljetukset aiheuttavat painetta kuljetuskapasiteetin riittävyyteen erityisesti ruuhka-aikoina ja nostavat oppilaskuljetuskustannuksia, koska oppilaita kuljetetaan erillisellä kalustolla lähikoulualueen ulkopuolelle entistä useammin. Myös hyvinvointialueen vakiintumattomat kuljetuskäytännöt aiheuttavat lisääntyneitä huoltajien yhteydenottoja kaupungin oppilaskuljetuskoordinaattorille myös kuljetuksista, jotka eivät ole kaupungin koordinoimia. Pysyvänä riskinä ovat ennalta-arvaamattomat siirrot väistötiloihin, mitkä lisäävät kuljetuskaluston tarvetta ja sitä kautta kustannuskasvun riskiä.

Joukkoliikenteen osalta merkittävin riski kohdistuu joukkoliikenteen tuottavuuteen. Paikku-matkustuksen vuodesta 2022 alkanut positiivinen kehitys osoittaa hidastumisen merkkejä ja matkamäärät ovat vakiintumassa n. 650 000 vuotuisen matkan tasolle. Tuottavuutta voidaan parantaa matkustusta lisäämällä, mutta se edellyttää, että Paikun palvelutason ja kuntalaisten liikkumistarpeiden kohtaamattomuus saadaan korjattua. Kehittämisen keskiössä onkin tärkeä pitää palvelutason parantaminen erilaisten lippuhinta-alennusten ja ilmaislinjojen sijaan. Paikussa maksavien matkustajien matkojen määrän kasvu vähentää suoraan joukkoliikenteestä kaupungille jäävää nettokustannusta. Tuottavuuden heikkenemiseen vaikuttavat lisäksi joukkoliikenteen valtionavustuksen pieneeminen ja matkalippujen arvonlisäverokannan muutos kymmenestä neljääntoista prosenttiin vuoden 2025 alusta. ALV-muutos vaikuttaa myös KELA:lta opiskelijoiden matkustuksesta saatavaan korvaukseen, jossa on sama verokanta. Valtionavustuksen pieneeminen ja verokannan muutos on tarpeen ohjata myös matkalippujen hintoihin. Hintoja tarkistettaessa on tärkeä huomioida, että säännöllistä joukkoliikenteen käyttöä edelleen kannustetaan.

Kaikkien kuljetuspalvelujen osalta merkittävän riskin muodostaa edelleen epävarma maailmantilanne ja sen vaikutukset muun muassa polttoaineen hintoihin ja indeksitarkastusten kautta kaupungin kuljetuskustannuksiin.

Painopisteet

Liikennepalvelujen työn painopiste on tiimin vastuulla olevien kuljetuspalvelujen saatavuuden varmistamisessa normaalioloissa ja arjen häiriötilanteissa. Vuoden 2025 painopisteenä on siten erityisesti uusien sopimuskausien jouheva käynnistyminen sekä joukkoliikennehankinnan huolellinen valmistelu. Oppilaskuljetusten osalta painopisteenä on myös uuden tiedotus- ja seurantajärjestelmän sisäänajo ja sitä kautta seurannan ja tiedotuksen kehittäminen. Lisäksi tullaan jatkamaan Paikun ja palveluliikenteen markkinointia, jotta joukkoliikenteen palvelut tulevat kaikille salolaisille tutuiksi, joukkoliikenteen käyttö kasvaa ja kaupungin kustannukset pienenevät.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Talousarvion perusteena on käytetty olemassa olevia sekä tiedossa olevia tulevia, jo kilpailutettuja kuljetus- ja palvelusopimuksia, joukkoliikenteen matkamäärä- ja lipputulotietoja sekä kuluvan vuoden 2024 palveluostojen toteumaa ja indeksikehitystä.

Liikennepalvelujen talousarvioon kirjatut palveluostojen menot perustuvat joukkoliikenteen osalta nykyisten sopimusten mukaisiin kustannuksiin, joihin on lisätty indeksitarkistus. Palveluostoihin on varattu määrärahat nykyisen palvelutason mukaiseen liikenteeseen. Määrärahaa on myös varattu iltalinjojen 600A ja 600B jatkamiselle sekä palvelutason optimointiin siten, että Kuusjoen koululaislinja 407 lakkautetaan ja sen sijaan perustetaan Muurlan kiertolinja. Kesällä 2025 pilotoidaan Lehmijärven bussikuljetusta.

Joukkoliikenteen toimintatuotot ovat tammi-kesäkuun 2024 toteutuman perusteella alittamassa talousarvioon varatut tuotot joukkoliikenteen valtionavustuksen ja KELA:lta saatujen korvausten osalta. Lipputulotuotot ovat arvioitua suuremmat. Toimintatuottojen arvioidaan vuonna 2024 jäävän 100.000 euroa talousarvioon varattua pienemmäksi. Vuoden 2025 talousarviossa onkin

huomioitu vuoden 2024 kehitys. Lisäksi arvonlisäverokannan muutos on huomioitu joukkoliikenteen valtionavustuksessa ja KELA:n opiskelijoista maksamassa korvauksessa. Matkalippituloissa arvonlisäveromenetystä ei ole vielä huomioitu, vaan se huomioidaan matkalippuhintojen vahvistamisen yhteydessä. Lipputulotarvio perustuu tammi-kesäkuu 2024 toteutuneeseen tulokertymään ja vuositulot on laskettu siten, että viiden viikon maksuton kausi päätetään toteuttaa myös kesällä 2025. Koululaisten osalta joukkoliikenteen kustannusjakoa on tarkistettu sovitusti ja vuonna 2025 sivistyspalveluille ohjataan kustannuksista 135.000 euroa vähemmän kuin vuonna 2024. Muutos perustuu siihen, että muiden kuin koululaisten osuus Paikku-matkustajista on lisääntynyt ja siihen, että koululaislinja 407 Kuusjoella lakkautetaan.

Palveluliikenteen osalta määrärahavaraus on pidetty nykyisellään perustuen toteutuneisiin palveluostoihin ja uusiin tarjoushintoihin. Lipputulotarvio perustuu alkuvuoden 2024 toteumaan. Uudella sopimuskaudella palveluliikenteen lähipäivät toteutetaan oppilaskuljetuskalustolla, mikä mahdollistaa myös palveluliikenteen palvelutason uudelleen tarkastelun. Määrärahassa on 25.000 euron varaus Kuusjoen oppilaskuljetusten muuttamiseksi kaikille avoimeksi kutsuliikenteeksi Paikku-linjan 407 loppuessa.

Oppilaskuljetusten ja palveluliikenteen osalta kustannukset perustuvat kevään osalta olemassa oleviin kuljetussopimuksiin ja syksyn 2025 osalta jo kilpailutettuihin tarjoushintoihin. Oppilaskuljetusten osalta tilausliikenteenä ajettaviin oppilaskuljetuksiin on varattu n. 150.000 euroa edellistä tulosarviota enemmän. Määrärahan korotus perustuu syksyllä 2025 alkavan uuden sopimuskauden aikaisempaa hieman korkeampiin hintoihin sekä siihen, että varaudutaan erityisten kuljetustarpeiden lisääntymiseen. Kustannusnousu on sangen maltillinen, kun otetaan huomioon, että puhdas ajoneuvo -direktiivin vaatimusten mukaisesti uudella sopimuskaudella oppilaskuljetuksia ajetaan myös sähköautoilla.

Ruokakuljetusten hankintaprosessi on vielä kesken ja kuljetuskustannuksiin kohdistuu suuri epävarmuus, koska hyvinvointialue ei halunnut nykymuotoista yhteishankintaa, jossa kustannukset ovat jakautuneet sekä kaupungille että hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueen kanssa jaetut kuljetussopimukset päättyvät heinäkuun 2025 loppuun. Kevään osalta määrärahavaraus perustuu olemassa olevaan sopimukseen, mutta syksyn 2025 osalta nykyistä sopimusta n. 125.000 euroa korkeampi kustannusarvio perustuu siihen, että kaupunki maksaa ruokakuljetuksista työehtosopimuksen mukaiselta minimityöajalta, vaikka päivittäinen ajon tarve olisi lyhyempi.

Tuloslaskelma, ulkoinen

6100 Liikennepalvelut	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	Ero%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	651 410	640 000	635 000	-0,8
Tuet ja avustukset	308 636	271 764	175 500	-35,4
Muut toimintatuotot	330 214	310 000	278 000	-10,3
Toimintatuotot	1 290 261	1 221 764	1 088 500	-10,9
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-397 996	-446 369	-472 993	6,0
Palkat ja palkkiot	-239 801	-281 279	-288 310	2,5
Henkilösivukulut	-158 195	-165 090	-184 683	11,9
Eläkekulut	-149 311	-157 100	-177 389	12,9
Muut henkilösivukulut	-8 885	-7 990	-7 294	-8,7
Palvelujen ostot	-7 333 676	-8 261 742	-8 616 360	4,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 533	-24 500	-17 000	-30,6
Muut toimintakulut	-24 918	-11 050	-11 880	7,5
Toimintakulut	-7 761 123	-8 743 661	-9 118 233	4,3
Toimintakate	-6 470 862	-7 521 897	-8 029 733	6,8
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-6 470 862	-7 521 897	-8 029 733	6,8

7.2 Kaupungin kehittäminen

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

1. Kaupunkistrategian kärkihankkeiden Tapahtumien Salo, Mahdollistava Maankäyttö, Osaava ja kansainvälinen Salo sekä Kiertotalouden edelläkävijä edistäminen yhdessä muiden palveluiden kanssa.
2. Kaupungin elinvoimaohjelman laatiminen ja sitä tukevien yhteistyötapojen kehittäminen.
3. Kaupungin edunvalvonnan terävöittäminen ja verkostoyhteistyön kehittäminen.

Merkittävimmät riskit

- Ennakoimattomien tapahtumien tulo ja resurssien riittävyys niiden tukemiseen.
- Kehittämistyön riippuvuus ulkoisista tekijöistä, jotka saattavat vaikuttaa aikatauluihin ja resurssitarpeisiin.
- Henkilöriskit, mikäli tiimissä sattuu yllättävä ja pidempiaikainen henkilöstövajaus.

Painopisteet

Tapahtumien Salo ja tori

Tapahtumien Salo kärkihankkeen keskeisiä tavoitteita on uusien markkinointiyhteistyökriteereiden käyttöönotto vuoden 2025 aikana. Uudella mallilla tavoitellaan selkeyttä ja yhtenäisempiä kriteereitä sopimusten laatimiselle. Kärkihankkeen puitteissa jatkamme aktiivista työtä tapahtumien houkuttelemiseksi Saloon sekä pyrimme vakiinnuttamaan alkaneita uusia tapahtumia.

Salon kauppatori on kaupungin sydän. Vuonna 2024 tehty sähkösaneraus parantaa torin käytettävyyttä merkittävästi. Torin käyttäjäystävällisyyttä tullaan parantamaan mm. sähköpyörien latauspisteillä.

Mahdollistava maankäyttö (asuntomessut)

Elinvoimaa Saloon ja keskustan kestävä kehittäminen messujen avulla (elinkaariajattelu, eheyttävä rakentaminen, viheralueita tarjoava, kevyen liikenteen keskusta -kokeilu). Kehittämisen palvelut ovat mukana kärkihankkeen edistämässä ja asuntomessuorganisaatio rakentuu osaksi kehittämispalveluita.

Kiertotalouden edelläkävijä ja kestävä kehitys

Kehittämispalveluiden koordinoimassa valmistelussa on kaupunkistrategiaa toteuttava, kärkihankkeeseen vastaava ympäristöministeriön Green Deal -sitoumus, joka tuo esim. energiaa säästävien toimenpiteiden toteutuksen myötä (mahd. hankkeiden kautta) kestävää elinvoimaa Saloon. Sitoumukseen tarvitaan mukaan myös konserniyhtiöitä.

Kestävän kehityksen yhtenä painopisteenä on Saaristomeren tilan parantamiseen keskittyvien yhteistyöhankkeiden löytäminen yhdessä sidosryhmien kanssa. Lisäksi vuoden aikana toteutetaan pienimuotoisempia kampanjoita, joilla edistetään konkreettisesti erityisesti kestävä kehityksen ekologisia ja sosiaalisia tavoitteita. Vuoden 2025 aikana tullaan päivittämään Salon ilmasto- ja ympäristöohjelma nykyisen ohjelmakauden päättyessä.

Osaava ja kansainvälinen Salo

Kansainvälisen toiminnan keskiössä on kansainvälisten opiskelijoiden saaminen Saloon. Kaupungin roolina on edistää asumiseen, harjoitteluun ja työpaikkoihin liittyviä kysymyksiä. Työtä tehdään myös kansainvälisten osaajien houkuttelemiseksi Saloon.

Lisäksi vahvistetaan ja kehitetään kansainvälistä verkostoa, esimerkiksi yhteistyön lisääminen Minnesotan osavaltion kanssa ystävyyskaupunki St. Anthonyyn tuella. Haluamme myös lisätä

eurooppalaista yhteenkuuluvuutta yhdessä ystävyyskaupunkiemme kanssa. Ystävyyskaupunkiverkosta hyödyntämällä voidaan avata ovia paikalliselle elinkeinoelämälle.

Osana kärkihanketta tutkitaan myös kansainvälisten hankkeiden tarjoamia mahdollisuuksia kansainvälistymisen tukena ja tiivistetään yhteistyötä Varsinais-Suomen EU-toimiston kanssa.

Turun Yliopiston yhteistyöhankkeilla tavoitellaan yhtenä Salon elinvoiman kasvua. Hankkeiden sisällön monipuolistuminen luo paremmat ja laajemmat edellytykset tämän toteuttamiselle.

Turun AMK yhteistyön koordinoitumpi yhteistyö kantaa hedelmää lisääntyneiden yhteishankkeiden muodossa (kv-opiskelijoiden integroituminen, tapahtumien opinnäytetyö, Lounapuiston hiilineutraalius -hanke jne.), näillä pyritään ratkaisemaan solmukohtia ja tuomaan tutkimuksellista tietoa hyödynnettäväksi esim. tapahtumatuotantoon.

SSKKY:n kanssa luotu yhteistyömalli ja ajankohtaiskeskustelut ovat muuttuneet sisällöllisesti tavoitteellisemmaksi. Ryhmä on täydentynyt asiantuntijoilla, jotka pyrkivät vastaamaan työllisyyteen ja ammatilliseen koulutukseen liittyviin kysymyksiin. Toimintaa kehitetään edelleen.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Talousarvio kasvaa maltillisesti vuonna 2025. Tapahtumien markkinointiyhteistyörahat siirtyvät tulevana vuonna kehittämisen budjettiin yhteisöpalveluilta. Lisäksi talousarvioon on keskitetysti varattu budjetti herättäjäjuhlien sovittuihin kustannuksiin, mahdollisiin asuntomessujen alkuvaiheen yleisiin kustannuksiin sekä lapsiystävällinen kuntatyön tarpeisiin.

Kehittämisen talousarvio sisältää Turun Yliopiston hankkeiden omarahoitusosuuden sekä akkuprofessuurin kustannukset. Myös Yrityssalon sekä Leader -kuntarahoituksen osuudet ovat osa kehittämisen talousarviota.

Tuloslaskelma, ulkoinen

6500 Kaupungin kehittäminen	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	Ero%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	4 370	1 900	1 900	0,0
Tuet ja avustukset	101 595	89 866	50 000	-44,4
Muut toimintatuotot	97 348	104 450	104 450	0,0
Toimintatuotot	203 313	196 216	156 350	-20,3
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-489 142	-552 621	-538 929	-2,5
Palkat ja palkkiot	-383 840	-444 433	-426 846	-4,0
Henkilösivukulut	-105 302	-108 188	-112 083	3,6
Eläkekulut	-89 401	-95 807	-101 504	5,9
Muut henkilösivukulut	-15 901	-12 381	-10 579	-14,6
Palvelujen ostot	-1 186 031	-1 481 351	-1 618 040	9,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 266	-38 620	-43 600	12,9
Avustukset	-14 049	-96 790	-179 000	84,9
Muut toimintakulut	-7 115	-22 960	-15 910	-30,7
Toimintakulut	-1 715 603	-2 192 342	-2 395 479	9,3
Toimintakate	-1 512 291	-1 996 126	-2 239 129	12,2
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-136	-7 450	-7 450	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-136	-7 450	-7 450	0,0
Tilikauden tulos	-1 512 427	-2 003 576	-2 246 579	12,1
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 512 427	-2 003 576	-2 246 579	12,1

7.3 Työllisyyspalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Keskeisimpänä tavoitteena on tukea toimivilla työllisyys- ja TE-palveluilla paikallista myönteistä työllisyyskehitystä niin työnhakijoiden, kuin työnantajien suuntaan. Tavoitteena on nopeiden työllistymisten lisäksi edelleen pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen, jolla voidaan vaikuttaa myös kunnan rahoittamaan työttömyysturvaan. Käynnissä on TE-uudistus, jossa Salon kaupunki toimii 1.1.2025 alkaen Salon työllisyysalueen vastuuviranomaisena. TE-palvelut ja henkilöstö siirtyvät valtiolta kuntiin. Tavoitteena hallittu muutostilanne, jolla varmistetaan lain mukaiset palvelut työnantaja- ja henkilöasiakkaille. Erityishuomiona henkilöstöresurssit, jonka tarkempaan kohdentamiseen, tehtävänkuviiin ja palkkaukseen tehdään vuoden 2025 aikana tarvittavia muutoksia. Tavoitteena on jo alusta alkaen luoda toimintamalli, jolla varmistetaan paikallisesti työvoiman kohtaanon paraneminen. Vuoden 2025 aikana saadaan toimintamallin mukaiset prosessit käyntiin ja niitä päästään tarkentamaan vuoden aikana. Onnistuneet toimitilaratkaisut tukevat toimintamallin toteutusta.

Kotoutuslain kokonaisuudistus, KOTO24 tuo kunnille uusia lakisääteisiä tehtäviä, joiden tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttaneiden työllisyyttä, työllisyyttä tukevia valmiuksia, kielitaitoa ja osallisuutta yhteiskuntaan. Muutoksessa kotoutumispalveluiden kokonaisvastuu siirtyy kunnille ja kotoutumista nopeutetaan. Vuonna 2025 kuntien vastuulla on osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin ja kotoutumissuunnitelmien laadinnan lisäksi mm. monikielinen yhteiskunta-orientaatio sekä yleisen ohjauksen ja neuvonnan järjestäminen. Joiltain osin KOTO24- uudistus liittyy TE2025-uudistukseen. Kunta kuvaa kotoutumishjelmassa miten se järjestää edellytetyt toimet. Valtio korvaa kunnille kotoutumisen edistämistä aiheuttavia kustannuksia. Salon työllisyysalueen kunnat tekevät yhteistyötä myös kotoutuslain mukaisissa kotoutumisen edistämisen tehtävissä. Tästä sovitaan vielä loppuvuoden 2024 aikana ja Salon kaupunki toimisi jatkossa myös tämän osalta alueen vastuuviranomaisena. Salon (ja Someron) alueella on suhteellisen paljon ukrainalaisia, joista iso osa, Salossa jo noin 630 on saanut kotikuntamerkin. Lisäksi vastaanoton piirissä on edelleen runsaasti ukrainalaisia ja EU:ssa on päätetty tilapäisen suojelun jatkamisesta 4.3.2026 saakka. Salon alueella kotoutumisen kokonaisuus, TE-palvelutehtävät mukaan lukien edellyttää tässä tilanteessa kokonaisvaltaista johtamista ja palvelutuotannon kehittämistä nykyistä paremmin kotoutumisprosesseja edistäväksi.

Merkittävimmät riskit

Työllisyyden edistämisessä merkittävimmät riskit liittyvät erilaisiin muutoksiin työllisyystilanteen kehityksessä, kuten talouden taantuma, rakennemuutos, työpaikkamäärien väheneminen, kohtaanto-ongelma ja osaavan työvoiman saatavuus. Työllisyystilanne vaikuttaa kaupungin osarahoittamaan työttömyysetuusetuuteen (kannustava rahoitusmalli). Palvelutoimintaan vaikuttaa myös erilaiset lakimuutokset, joita on viime vuosina ollut runsaasti ja ne voivat nopeastikin muuttaa toiminnan suuntaa. Nopeissa muutostilanteissa vaaditaan myös nopeaa reagoitakykyä.

Vuoden vaihteessa tapahtuvaan TE-palvelu-uudistukseen liittyen tunnistetaan erilaisia riskejä. Näitä on pyritty ennakoimaan suunnittelutyössä. Valtiolta siirtyy TE-toimistosta 45 työntekijää ja ELY-keskuksesta 1 työntekijä. Siirtyvässä henkilöstössä ei ole viranomaistehtävien edellyttämää maksatusasiantuntijaa, koska KEHA-keskuksesta ei jostain syystä siirry Saloon yhtään työntekijää. Tämän tehtävän hoitaminen heti alkuvuodesta alkaen pitää ratkaista loppuvuoden aikana. Myös maksatusjärjestelmäratkaisun saaminen tällä aikataululla valmiiksi aiheuttaa epävarmuutta. Muutostilanteessa henkilöstön suurimmat huolet liittyvät tehtävänkuviiin ja palkkaukseen, näissä asioissa uuden työnantajan tulisi onnistua mahdollisimman hyvin. Myös henkilöstön työhyvinvointiin ja työssäjaksamiseen on kiinnitettävä huomiota. Tätä edesauttaa riittävien esihenkilöresurssien varmistaminen.

Merkittävä riski liittyy työllisyysalueen talouteen. Valtio on kaiken aikaa kaventanut tulevia kuntien TE-palvelujen valtionosuusrahoituksia ja tämä tilanne tuo lähtökohtaisen haasteen uuden toiminnan aloittamiseen. Käytännössä pelkällä valtionosuudella on mahdotonta hoitaa laadukkaasti annettuja lakisääteisiä tehtäviä, joka on jo työllisyyden kuntakokeilun resurssoinnissa käytännössä huomioitu. Kannustavassa rahoitusmallissa huolena on vaikeimmin työllistyvien työnhakijoiden "jumiutuminen" korkeimpaan maksuluokkaan, koska palkkatukityö ei enää kerrytä työssäoloahtoa ja

aktivointitoimet eivät enää poista kunnan maksuosuudesta. Riskinä on kunnan työttömyysturvame-
nojen kasvaminen tulevina vuosina, riippuen myös yleisestä työllisyystilanteesta.

Taloudellista haastetta uudelle työllisyysalueelle tuo myös valtion TE-palvelujen määrärahojen lop-
puminen kesken vuoden 2024 ja sen myötä toteutettu palvelujen alas ajaminen, kotoutumiskoulu-
tuksen sisäänoton heikentäminen sekä asiakaspalvelun henkilöstöresurssin väheneminen rekrytoi-
nitiellon ja loppuvuoden järjestelyjen takia. Nämä aiheuttavat patoutunutta palvelujen kysyntää
heti alkuvuoteen 2025. TE-palveluiden kustannuksia on lisäksi vaikea arvioida, koska valtion tuot-
tama seuranta aiemmilta vuosilta ei ole ollut kuntakohtaista vaan uudistuksen tueksi on tuotettu
vain laskennallisia arvioita.

Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä (TYM) tulee korvaamaan vuoden alusta nykyisen
ns. TYP-lain (laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta). Käytännössä vaikeim-
min työllistyvien asiakkaiden palveluissa tehdään jatkossakin tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen
ja Kelan kanssa. Tällä hetkellä hyvinvointialueen linjaukset ovat jumiuttaneet Salon työllisyysalu-
een TYM-yhteissuunnittelun etenemisen. Myös Varhan vaikea taloustilanne varjostaa uuden mallin
edellyttämää resurssien ja yhteistyön suunnittelua. Kelan ammatillisen kuntoutuksen resurssien
niukentamisen mahdollisia vaikutuksia toimintaan on vielä hankala arvioida.

Kaupungin palkkatukityöllistäminen päättyy ensi vuonna. Toiminta joudutaan ajamaan alas TE-uu-
distuksen ja muiden toimintaan suoraan vaikuttavien lakiuudistusten johdosta. Vaikeimmin työllis-
tyvien tilanteen edistämiseksi ei ole tässä kohtaa tiedossa korvaavaa palvelua, mutta tehokkailla
TE-palveluilla ja Kolmituotteen työllistämistoiminnalla voidaan auttaa tilannetta. Myös kunnan työl-
listämislisästä on tarkoitus ensi vuonna hakea uutta nykytilanteeseen soveltuvaa mallia. Waltin työ-
pajatoiminnassa suurimmat riskit liittyvät palkkatukityön poistumisen myötä niukentuviin ohjausre-
surssisiin. Mikäli tämän kompensoimiseksi ei saada palkattua uusia työntekijöitä, joudutaan toi-
mintaa ja asiakasmääriä tarkastelemaan kriittisesti. Tämä laskee entisestään vähenevien kuntout-
tavan työtoiminnan paikkojen määrää. Hallitusohjelmassa on linjattu työhön suuntaavan kuntoutta-
van työtoiminnan palauttamisesta kuntiin ja asian työstäminen on vireillä, mutta vielä ei ole tietoa
siitä, minkälainen palvelumalli mahdollisesti tähän olisi tulossa ja miten siihen tulisi varautua.

Maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen ajankohtaiseen muutostilanteeseen liittyy omat ris-
kinsä. Salon (työllisyysalueen) tulee laatia loppuvuoteen 2024 mennessä kotoutumisohjelma, jossa
kuvataan miten lakisääteisiä tehtäviä aiotaan tulevina vuosina toteuttaa. Tämä edellyttää riittävää
resurssointia henkilöstöön ja palvelujen hankintaan. Onnistuneella kotoutumistyöllä edistetään pai-
kallisesti maahanmuuttaneiden työllisyyttä, hyvinvointia, integroitumista, asukaslukea ja hyviä vä-
estösuhteita. Salon alueen poikkeuksellisen ja suhteellisen suuri ukrainalaisten määrä on huomioi-
tava kaupungin kantokykyyn ja toimenpiteisiin nähden. Erityisesti lasten ja nuorten tilanteeseen ja
kotoutumiseen on syytä kiinnittää erityistä huomiota, mikäli halutaan välttyä tulevien vuosien kor-
jaavilta toimenpiteiltä. Lisäksi myös muita maahanmuuttajia tulee kaiken aikaa ja heidän palvelu-
tarpeensa tulee yhtä lailla huomioida.

Painopisteet

Uuden lakisääteisen työvoimapalvelutehtävän käynnistäminen ja toteuttaminen Salon toimiessa
työllisyysalueen vastuuviranomaisena. Valtiolta liikkeenluovutuksella kuntaa siirtyvän, kaupungilla
työskentelevät ja uuden palkattavan henkilöstön tilanteeseen, työtehtäviin ja palkkaukseen liittyvä
on kiinnitettävä erityistä huomiota muutostilanteessa. Kotoutumislain edellyttämien uusien tehtä-
vien suunnittelu, toteutus ja kehittäminen. TE- ja kotoutumispalveluiden vaikuttavuuden ja pros-
sien tuloksellisuuden kehittäminen.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Suurin osa työllisyyden ja kotoutumisen edistämiseen liittyvistä työtehtävistä on lakisääteisiä viran-
omaistehtäviä ja ne tulee järjestää ja toteuttaa asianmukaisesti lain edellyttämällä tavalla. Onnis-
tuneella työllisyyden ja kotoutumisen edistämällä lisätään paikallisesti elinvoimaa, työllisyyttä ja
hyvinvointia.

Tuloslaskelma, ulkoinen

6520 Työllisyyspalvelut	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	Ero%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	721 915	1 075 000	2 995 299	178,6
Tuet ja avustukset	1 065 542	998 578	368 071	-63,1
Muut toimintatuotot	63 896	63 900	46 360	-27,4
Toimintatuotot	1 851 353	2 137 478	3 409 730	59,5
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-2 623 745	-3 193 322	-4 976 371	55,8
Palkat ja palkkiot	-2 116 390	-2 601 464	-3 976 784	52,9
Henkilösivukulut	-507 355	-591 858	-999 587	68,9
Eläkekulut	-427 387	-516 661	-898 975	74,0
Muut henkilösivukulut	-79 969	-75 197	-100 612	33,8
Palvelujen ostot	-991 500	-1 132 592	-3 826 690	237,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-177 508	-199 250	-204 310	2,5
Avustukset	-3 174 690	-3 067 240	-7 733 530	152,1
Muut toimintakulut	-288 959	-327 983	-512 330	56,2
Toimintakulut	-7 256 403	-7 920 387	-17 253 231	117,8
Toimintakate	-5 405 050	-5 782 908	-13 843 501	139,4
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-52	-50	0	-100,0
Poistot ja arvonalentumiset	-52	-50	0	-100,0
Tilikauden tulos	-5 405 102	-5 782 958	-13 843 501	139,4
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-5 405 102	-5 782 958	-13 843 501	139,4

Elinvoimajaosto

7.4 Tuloslaskelma ulkoinen

52 Elinvoimajaosto	TP 2023	MTA 2024	Raami 2025	LTK 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 636 458	2 096 800	0	4 032 199	92,3
Maksutuotot	144 275	49 900	0	59 900	20,0
Tuet ja avustukset	1 477 948	1 367 775	0	593 571	-56,6
Muut toimintatuotot	4 615 294	4 631 350	8 145 000	4 836 810	4,4
Toimintatuotot	7 873 974	8 145 825	8 145 000	9 522 480	16,9
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-5 296 121	-5 968 014	0	-8 301 131	39,1
Palkat ja palkkiot	-4 185 406	-4 767 101	0	-6 580 282	38,0
Henkilösivukulut	-1 110 715	-1 200 913	0	-1 720 849	43,3
Eläkekulut	-953 946	-1 053 791	0	-1 555 002	47,6
Muut henkilösivukulut	-156 770	-147 122	0	-165 847	12,7
Palvelujen ostot	-9 939 128	-11 494 440	0	-14 734 550	28,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-226 847	-286 380	0	-288 920	0,9
Avustukset	-3 638 133	-3 621 030	0	-8 369 530	131,1
Muut toimintakulut	-425 728	-498 013	-28 811 000	-676 140	35,8
Toimintakulut	-19 525 958	-21 867 877	-28 811 000	-32 370 271	48,0
Toimintakate	-11 651 984	-13 722 053	-20 666 000	-22 847 791	66,5
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 590	-121 880	0	-119 830	-1,7
Poistot ja arvonalentumiset	-8 590	-121 880	0	-119 830	-1,7
Tilikauden tulos	-11 660 574	-13 843 933	-20 666 000	-22 967 621	65,9
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-11 660 574	-13 843 933	-20 666 000	-22 967 621	65,9

7.5 Tuloslaskelma ulkoinen ja sisäinen

52 Elinvoimajaosto	TP 2023	MTA 2024	Raami 2025	LTK 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	6 428 676	7 131 970	0	9 203 699	29,0
Maksutuotot	145 085	49 900	0	59 900	20,0
Tuet ja avustukset	1 477 948	1 367 775	0	593 571	-56,6
Muut toimintatuotot	4 616 415	4 631 350	8 145 000	4 836 810	4,4
Toimintatuotot	12 668 123	13 180 995	8 145 000	14 693 980	11,5
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-5 296 121	-5 968 014	0	-8 301 131	39,1
Palkat ja palkkiot	-4 185 406	-4 767 101	0	-6 580 282	38,0
Henkilösivukulut	-1 110 715	-1 200 913	0	-1 720 849	43,3
Eläkekulut	-953 946	-1 053 791	0	-1 555 002	47,6
Muut henkilösivukulut	-156 770	-147 122	0	-165 847	12,7
Palvelujen ostot	-10 061 190	-11 603 153	0	-14 939 140	28,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-230 593	-286 380	0	-288 920	0,9
Avustukset	-3 638 133	-3 621 030	0	-8 369 530	131,1
Muut toimintakulut	-549 354	-616 458	-28 811 000	-781 990	26,9
Toimintakulut	-19 775 391	-22 095 035	-28 811 000	-32 680 711	47,9
Toimintakate	-7 107 268	-8 914 041	-20 666 000	-17 986 731	101,8
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 590	-121 880	0	-119 830	-1,7
Poistot ja arvonalentumiset	-8 590	-121 880	0	-119 830	-1,7
Tilikauden tulos	-7 115 857	-9 035 921	-20 666 000	-18 106 561	100,4
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-7 115 857	-9 035 921	-20 666 000	-18 106 561	100,4

8. Investointisuunnitelma 2025-2029

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
	Investointimenot								
10	Korvausinvestoinnit								
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet								
	Elinvoimajaoston hankkeet								
	Tori								
9562	Torin sähköistyksen uusiminen	-16 256	-220 000	-50 000	-50 000	0	0	0	0
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-16 256	-220 000	-50 000	-50 000	0	0	0	0
	116 KI/Koneet ja kalusto								
	Elinvoimajaoston hankkeet								
9691	GPS-vastaanotin maankäyttöpalvelut	-20 500	0	0	0	0	0	0	0
	116 KI/Koneet ja kalusto yhteensä	-20 500	0	0	0	0	0	0	0
	Korvausinvestoinnit yhteensä	-36 756	-220 000	-50 000	-50 000	0	0	0	0
20	Laajennusinvestoinnit								
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet								
	Elinvoimajaoston hankkeet								
	Liikennepalvelut								
9692	Linja-autoaseman saneeraus	-101 529	0	0	0	0	0	0	0
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-101 529	0	0	0	0	0	0	0
	Laajennusinvestoinnit yhteensä	-101 529	0	0	0	0	0	0	0

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
30	Uusinvestoinnit								
	316 UI/Koneet ja kalusto								
	Elinvoimajaoston hankkeet								
9694	Viistoilmakuvaus maankäyttöpalvelut	-304 800	0	0	0	0	0	0	0
9619	Drone-laitteisto maankäyttöpalvelut	0	0	-50 000	-50 000	0	0	0	0
	316 UI/Koneet ja kalusto yhteensä	-304 800	0	-50 000	-50 000	0	0	0	0
	Uusinvestoinnit yhteensä	-304 800	0	-50 000	-50 000	0	0	0	0
	Investointimenot yhteensä	-443 085	-220 000	-100 000	-100 000	0	0	0	0
	Investointitulot								
	Investointitulot yhteensä	0	0	0	0	0	0	0	0
	Investoinnit, netto	-443 085	-220 000	-100 000	-100 000	0	0	0	0

9. Investointisuunnitelman 2025-2029 perustelut

10 Korvausinvestoinnit

113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet

Elinvoimajaosto

Kaupungin kehittäminen

9562 Torin sähköistyksen uusiminen (2022-2025)

Salon kauppatorin sähköinfra on vanhentunutta, eikä nykyisellään palvele kunnolla kauppatorin tarpeita. Sähköistyksen uusiminen sujuvoittaa sekä torikauppioiden toimintaa että tapahtumien järjestämistä torialueella. Tärkeänä näkökohtana on myös sähköturvallisuuden huomattava paraneminen. Lisäksi torilla asioivien asiakkaiden liikkuminen alueella on uudistuksien jälkeen esteettömämpää ja turvallisempaa. Sähköistyksen tarpeet kartoitetaan ja suunnitelma sähköistyksen uusimisesta laaditaan vuoden 2022-2023 aikana ja varsinainen sähköistyksen uusimistyö toteutettiin vuoden 2024 syksyllä, nyt esitetty määrärahavaraus päällystystöiden tekemiseen vuoden 2025 keväällä.

30 Uusinvestoinnit

316 UI/Koneet ja kalusto

Elinvoimajaosto

Maankäyttöpalvelut

9619 Drone-laitteisto maankäyttöpalvelut (2025)

Salon kaupunki on suorittanut UAS (Drone) -toimintaa vuodesta 2019 lähtien. Dronea on käytetty pääsääntöisesti maastokartoitukseen, valvonta- ja ympäristöhankkeiden seurantatehtäviin sekä markkinoinnin tarpeisiin yli osastorajojen. Dronea on hyödynnetty myös Salon kaupungin kaupunkimallin aineiston keräämisessä sekä 3D-kantakartan toteuttamisessa ja ylläpitämisessä. Drone-laitteisto tuottaa erinomaisia viisto- ja nadiirikuvia, videoita sekä still-kuvia. Se soveltuu parhaiten kooltaan kompaktien sekä vaikeapääsyisten ja vaarallisten kohteiden mittaamiseen, parantaen näin myös työturvallisuutta ja -tehokkuutta. Dronen avulla pystytään tuottamaan paikkatietoaineistoja erittäin kustannustehokkaasti. Ajantasaisten aineistojen avulla mahdollistetaan tehokas ja luotettava paikkatietoon perustuva kaupungin maankäytön suunnittelu sekä alueiden rakentaminen.

Esitämme uuden drone-laitteiston hankintaa, koska vuonna 2024 täysimääräisesti voimaan tulleet EU-määräykset Drone-toiminnasta (2019/945 sekä 2019/947) estävät Salon kaupungin drone-toiminnan täysimääräisesti nykyisellä drone-laitteistolla.